Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Факультет театрального мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ
« 31 » 08 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ НАПРЯМИ ТЕАТРУ

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти Другий (магістерський)

спеціальності В6 Перформативні мистецтва
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
(шифр і назва спеціальності)

освітні програми Акторське мистецтво театру і кіно, Режисура драматичного театру
(назва освітньої програми)

Київ – 2026

Розробник:
Данилейко Лілія Анатоліївна, старший викладач кафедри театрознавства, кандидат мистецтвознавства.

Викладач:
Данилейко Лілія Анатоліївна, старший викладач кафедри театрознавства, кандидат мистецтвознавства

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кафедри акторського мистецтва та режисури драми
Протокол від 26.08.2026 № 1
Завідувач кафедри _____ Богдан БЕНЮК

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Акторське мистецтво театру і кіно»
Професор, народний артист України _____ Богдан БЕНЮК
26.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Режисура драматичного театру»
Професор, народний артист України _____ Олексій КУЖЕЛЬНИЙ
26.08.2026

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

© КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	**обов'язкова**	**обов'язкова**
Курс	**1**	**1**
Семестр	**2**	**2**
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Лекційні заняття	16	4
Семінарські заняття	8	2
Самостійна робота	66	84
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здатність самостійно ідентифікувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні напрями театру XX–XXI століть, художні концепції та творчі практики провідних митців, розуміти їхній вплив на розвиток сучасного театру та застосовувати результати цього аналізу у власній творчій, постановочній і науково-дослідницькій діяльності.

Особливістю дисципліни є поєднання вивчення історико-теоретичного матеріалу з аналізом першоджерел: маніфестів і теоретичних текстів реформаторів сцени, документації вистав, відеозаписів, фотоматеріалів та фахової критики. Здобувачі реконструюють логіку театрального експерименту – від художньої концепції до конкретного сценічного рішення – та визначають актуальність і можливості використання відповідного досвіду в сучасному, зокрема українському, театральному процесі.

Завдання дисципліни:

1. обґрунтовувати межі поняття «експериментальний театр» і розрізняти експеримент, новаторство та авангард за критеріями художньої настанови, способу організації сценічної дії та типу взаємодії з глядачем;
2. реконструювати авторські театральні системи реформаторів сцени XX століття за їхніми теоретичними текстами й документацією вистав;
3. критично оцінювати вплив позатеатральних чинників – політичних, технологічних, антропологічних, візуально-мистецьких – на видозміну театральної практики;
4. зіставляти експериментальні практики різних періодів і національних шкіл, виявляючи спадкоємність художніх рішень і механізми їх перетворення на сценічну конвенцію;
5. аналізувати сучасні форми перформативних мистецтв – іммерсивні, site-specific, документальні, пластичні – з урахуванням зміни статусу глядача і простору;
6. інтерпретувати український театральний експеримент у світовому контексті та обґрунтовувати власну дослідницьку позицію в професійній дискусії;
7. застосовувати результати аналізу у власних постановочних, виконавських і дослідницьких проєктах.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні продемонструвати здатність:

- Ідентифікувати основні експериментальні напрями, концепції та форми театру XX–XXI століть, визначати їхні характерні ознаки, художні принципи та місце в розвитку театрального мистецтва.
- Аналізувати й інтерпретувати теоретичні концепції, маніфести, драматургічні та сценічні практики провідних представників експериментального театру з урахуванням історичного, культурного та соціокультурного контексту.
- Здійснювати аргументований критичний аналіз експериментальних театральних творів і сценічних практик, самостійно визначати критерії їх оцінювання, виявляти художні інновації та тенденції розвитку сучасного театрального процесу.
- Визначати особливості художньої мови та засобів сценічної виразності експериментальних форм театру, аналізувати способи організації сценічної дії, простору, часу, взаємодії виконавця і глядача та використання технічних і мультимедійних засобів.
- Застосовувати досвід експериментальних театральних практик для формування та обґрунтування режисерської концепції, вибору художніх засобів і пошуку нестандартних сценічних рішень у власній творчій та постановочній діяльності.
- Порівнювати історичні й сучасні експериментальні театральні практики, визначати їхню актуальність для сучасного, зокрема українського, театрального процесу та аргументовано презентувати власні висновки й художньо-режисерські пропозиції.

Інформаційне забезпечення дисципліни:

Відеоархіви записів театральних вистав і перформансів, цифрові колекції та архівні матеріали театральних музеїв, мистецьких установ і культурних фундацій, електронні бібліотеки та відкриті репозитарії наукових публікацій, фахові електронні видання з театрального мистецтва, відкриті освітні та інформаційні ресурси, а також програмне забезпечення для перегляду, аналізу та опрацювання відеодокументації театральних вистав і перформансів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	семінари	самостійна робота		лекції	семінари	самостійна робота
Тема 1. Витоки та основні напрями експериментального	**12**	2	–	10	**14**	–	–	12

театру ХХ століття.								
Тема 2. Політичний, епічний та документальний театр.	**10**	2	–	8	**12**	–	–	12
Тема 3. Театр авангарду та нові концепції сценічного мистецтва і драматургії.	**12**	2	2	8	**12**	2	2	10
Тема 4. Театр актора та антропологічні концепції сценічної творчості.	**10**	2	–	8	**12**	2	–	10
Тема 5. Візуально-просторові та технологічні експерименти в театрі.	**12**	2	2	8	**10**	–	–	10
Тема 6. Перформативність та нові форми театральної дії.	**12**	2	2	8	**10**	–	–	10
Тема 7. Просторові, фізичні та інтерактивні форми сучасного театру.	**10**	2	–	8	**10**	–	–	10
Тема 8. Сучасні експериментальні практики світового та українського театру.	**12**	2	2	8	**10**	–	–	10
Разом	**90**	**16**	**8**	**66**	**90**	**4**	**2**	**84**

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Витоки та основні напрями експериментального театру ХХ століття. *лекція 2 год.* Вступ до дисципліни. Визначення поняття «експериментальний театр», його характерних ознак, принципів та основних напрямів. Передумови виникнення експериментальних тенденцій у європейському театрі на межі XIX–XX століть та переосмислення традиційних принципів драматургії, акторської гри, режисури, сценографії та організації сценічного простору. Значення творчості Альфреда Жаррі та його п'єси «Король Убю» для формування авангардних тенденцій у театрі та подальшого розвитку експериментальної сценічної практики. Основні театрально-реформаторські концепції Едварда Гордона Крега, Георга Фукса, Адольфа Аппіа та Макса Райнгардта, їхні пошуки нової сценічної мови, принципів режисерської організації вистави, взаємодії актора, простору, світла, декорації та музики. Взаємозв'язок театрального експерименту з розвитком модерністських і авангардних мистецьких течій. Імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, супрематизм і кубізм як джерела нових художніх принципів, образності та засобів сценічної виразності. Особливості прояву цих мистецьких напрямів у світовому та українському культурному процесі. Формування нової концепції театрального твору та режисера як автора сценічного висловлювання.

Основні поняття/ключові слова: експериментальний театр, театральний експеримент, театральний авангард, модернізм, нова сценічна мова, режисерський театр, сценічна форма, сценічний простір, театральна умовність, режисерська концепція, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, супрематизм, кубізм, сценографія, синтез мистецтв, театральна реформа, Альфред Жаррі, «Король Убю», Едвард Гордон Крег, Георг Фукс, Адольф Аппіа, Макс Райнгардт, український театральний авангард.

Рекомендована література: осн. 5, 6, 9, 10, 11, 13; дод. 5, 7, 8; інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 6.

Тема 2. Політичний, епічний та документальний театр. *лекція 2 год.* Формування політичного театру як напряму, орієнтованого на осмислення суспільних і політичних процесів засобами сценічного мистецтва. Театральна концепція Ервіна Піскатора, особливості його режисерського методу та використання сценічних технологій для створення нового типу театральної дії. Застосування елементів кінематографу, проєкцій, фотографії, кінохроніки, рухомих і механізованих декорацій та інших технічних засобів у структурі вистави. Поєднання художнього матеріалу з документальними джерелами та формування передумов документального театру. Теоретичні та практичні засади епічного театру Бертольта Брехта. Поняття епічності, принципи дистанціювання та ефекту відчуження, роль оповіді, коментаря, пісні, проєкції та інших засобів у побудові сценічного висловлювання. Особливості взаємодії актора і глядача, активізація критичного сприйняття та переосмислення традиційної моделі театральної комунікації. Вплив політичного й епічного театру на розвиток документальних, соціально орієнтованих та інших експериментальних форм сучасного театру.

Основні поняття/ключові слова: політичний театр, епічний театр, документальний театр, соціальний театр, політична драматургія, режисерський метод, сценічна дія, ефект відчуження, дистанціювання, епічність, театральна комунікація, кінохроніка, проєкція, мультимедійність, сценічні технології, механізована сценографія, документальність, документальні джерела, Ервін Піскатор, Бертольт Брехт.

Рекомендована література: осн. 3, 15; дод. 8, 9; інформаційні ресурси: 1, 4.

Тема 3. Театр авангарду та нові концепції сценічного мистецтва і драматургії. *лекція 2 год., семінарське заняття* 2 год. Розвиток авангардних тенденцій у театрі та переосмислення традиційних принципів драматургії, акторської гри, режисури, сценічного простору й театральної комунікації. Пошук нових засобів сценічної виразності та прагнення до руйнування усталених меж між текстом, тілом, звуком, простором і дією. Теоретичні та творчі концепції Антонена Арто. «Театр жорстокості» як спроба створення безпосереднього, фізично та емоційно насиченого театрального впливу на глядача. Роль пластики, жесту, ритму, звуку, світла, простору та інших невербальних засобів у концепції Арто. Творчість Станіслава Ігнація Віткевича (Віткаци) та концепція театру формістів. Поняття «чистої форми», особливості формотворення та співвідношення змісту і форми у драматургії. Виникнення та розвиток драматургії абсурду як нового типу художнього осмислення дійсності. Особливості композиції, персонажної системи, мовлення, часу та простору в театрі абсурду. Переосмислення традиційної логіки сценічної дії та зміна характеру взаємодії між драматургічним текстом, сценічною формою та глядачем. Вплив авангардних концепцій на подальший розвиток експериментального театру XX–XXI століть.

Основні поняття/ключові слова: театральний авангард, авангардне мистецтво, експериментальна драматургія, нова сценічна мова, сценічна

виразність, театральна форма, «театр жорстокості», Антонен Арто, фізичний театр, пластика, жест, ритм, невербальна виразність, театральний простір, театральна комунікація, Станіслав Ігнацій Віткевич (Віткаци), театр формістів, «чиста форма», драматургія абсурду, театр абсурду, сценічна дія, драматургічна структура, театральний експеримент.

Рекомендована література: осн. 1, 13; дод. 2, 8; інформаційні ресурси: 1, 2.

Тема 4. Театр актора та антропологічні концепції сценічної творчості. *лекція 2 год.* Переосмислення природи театру та його основних засобів виразності через центральну роль актора у створенні сценічної дії. Теоретичні та практичні засади творчості Єжи Гротовського. Концепція «бідного театру» та відмова від другорядних театральних засобів на користь безпосередньої взаємодії актора і глядача. Акторський тренінг, фізична та психофізична підготовка виконавця, робота з тілом, голосом, імпульсом і пластикою як основа сценічної творчості. Особливості організації сценічного простору та зміна традиційної моделі взаємодії виконавця і глядача. Еудженіо Барба та формування концепції театральної антропології. Дослідження універсальних принципів сценічної поведінки, передекспресивності та організації енергії актора. Співвідношення культурних традицій, тілесних практик і сценічної техніки у творчості актора. Значення театральних лабораторій, тренінгових практик і міжкультурного обміну для розвитку експериментального театру. Вплив концепцій Гротовського та Барби на сучасні режисерські, акторські й перформативні практики.

Основні поняття/ключові слова: Єжи Гротовський, «бідний театр», театр актора, акторський тренінг, психофізична підготовка, тілесність, пластика, голос, сценічна дія, взаємодія актора і глядача, театральний простір, театральна лабораторія, Еудженіо Барба, театральна антропологія, передекспресивність, сценічна поведінка, сценічна енергія, тілесні практики, міжкультурний обмін, театральна техніка..

Рекомендована література: осн. 2, 4, 8; дод. 14, 15; інформаційні ресурси: 8, 9, 10.

Тема 5. Візуально-просторові та технологічні експерименти в театрі. *лекція 2 год., семінарське заняття 2 год*. Розвиток нових принципів організації сценічного простору та розширення можливостей театральної виразності завдяки використанню візуальних, технічних і технологічних засобів. Творчість Йозефа Свободи та концепція «Латерни Магіки» як приклад синтезу театру, кінематографу, сценографії, світла та мультимедійних засобів. Кінетика на сцені та використання рухомих конструкцій, трансформацій простору й динамічних сценографічних елементів у створенні сценічного образу. Творчість Тадеуша Кантора та концепція «театру художника», у якій сценічний простір, предмет, образ і матеріал стають активними компонентами театральної дії. Взаємодія театру з образотворчим мистецтвом, розвиток концептуальних підходів до створення вистави та роль сценографії у формуванні художньої концепції. Концептуалізм у театральному мистецтві та переосмислення співвідношення ідеї, об’єкта, дії та сценічної форми. Документальні та

концептуальні принципи у творчості Петера Вайса, особливості використання документального матеріалу як засобу художнього осмислення історичних і суспільних подій. Значення візуальних, просторових і технологічних експериментів для трансформації традиційної структури театральної вистави та розвитку сучасної сценічної мови.

Основні поняття/ключові слова: візуальний театр, сценічний простір, сценографія, театральна технологія, технологічний експеримент, мультимедійність, синтез мистецтв, «Латерна Магіка», Йозеф Свобода, кінетика, кінетична сценографія, трансформація сценічного простору, театральний об'єкт, Тадеуш Кантор, «театр художника», концептуалізм, сценічний образ, документальність, документальний матеріал, Петер Вайс, сучасна сценічна мова.

Рекомендована література: осн. 7, 12; дод. 7, 13, 17; інформаційні ресурси: 7, 11.

Тема 6. Перформативність та нові форми театральної дії. *лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.*

Формування перформативних практик у другій половині XX століття та розширення меж театрального мистецтва через переосмислення поняття сценічної дії, ролі виконавця, глядача, простору та часу. Творчість Алана Капроу та виникнення гепенінгу як експериментальної форми мистецької події, що поєднує різні види мистецтва, імпровізацію, випадковість, участь глядача та реальну дію. Енвайронмент як форма організації мистецького середовища та зміна традиційного співвідношення між виконавцем, глядачем і простором. Теоретичні засади перформансу у працях Річарда Шехнера, поняття перформативної дії та взаємозв'язок театральних і позатеатральних форм поведінки. Розширення поняття театральності та формування нових моделей сценічної комунікації. Тілесність як один із ключових засобів перформативного мистецтва. Творчість Марини Абрамович, використання тіла, тривалості, ризику, повторення та взаємодії з глядачем у створенні перформативної дії. Поняття «перформативного повороту» та його вплив на розвиток театру, перформативного мистецтва й сучасних міждисциплінарних мистецьких практик. Значення перформативності для переосмислення меж між театральною виставою, мистецькою подією та реальним життєвим досвідом.

Основні поняття/ключові слова: перформативність, перформативне мистецтво, перформанс, театральна дія, гепенінг, енвайронмент, мистецька подія, Алан Капроу, Річард Шехнер, Марина Абрамович, тілесність, тіло виконавця, імпровізація, випадковість, участь глядача, інтерактивність, сценічний простір, час, перформативна дія, театральність, перформативний поворот, міждисциплінарність, сучасні мистецькі практики.

Рекомендована література: осн. 16, 17, 18; дод. 1, 12, 16; інформаційні ресурси: 1, 4.

Тема 7. Просторові, фізичні та інтерактивні форми сучасного театру. *лекція 2 год.* Трансформація традиційних принципів організації театральної вистави та розширення меж сценічного простору в сучасних театральних і

перформативних практиках. Імерсивний театр як форма безпосереднього залучення глядача до структури сценічної події, зміна його традиційної ролі та формування індивідуального досвіду сприйняття вистави. Site-specific театр і створення сценічної дії у просторі, для якого вона спеціально розроблена, взаємодія художньої концепції з архітектурним, історичним, соціальним і культурним контекстом місця. Вистави-мандри та мобільні форми театральної дії, особливості організації маршруту, простору й взаємодії з глядачем. Фізичний і пластичний театр як форми сценічного мистецтва, у яких тіло, рух, жест, пластика та просторове існування виконавця є основними засобами художньої виразності. Взаємодія театру з сучасним танцем і розвиток практик контемпорарі-денс у контексті сучасного сценічного мистецтва. Театральні та мистецькі акції, флешмоби й інсталяції як форми публічної та інтерактивної художньої дії. Особливості залучення глядача до створення або розвитку сценічної події, використання реального простору, тілесної взаємодії, випадковості та безпосередньої комунікації. Синтез театральних, танцювальних, візуальних і перформативних практик у сучасному експериментальному театрі.

Основні поняття/ключові слова: сучасний театр, просторовий театр, імерсивний театр, Site-specific театр, site-specific мистецтво, вистава-мандрівка, театральний простір, фізичний театр, пластичний театр, сучасний танець, контемпорарі-денс, тілесність, рух, жест, сценічна пластика, інтерактивність, участь глядача, театральна акція, флешмоб, інсталяція, публічний простір, мистецька подія, сценічна взаємодія, міждисциплінарні практики.

Рекомендована література: осн. 13, 14, 18; дод. 3, 4, 6, 11, 18; інформаційні ресурси: 4, 5.

Тема 8. Сучасні експериментальні практики світового та українського театру. *лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.*

Сучасний етап розвитку експериментального театру та основні тенденції трансформації сценічного мистецтва на початку XXI століття. Переосмислення традиційних моделей режисури, акторської творчості, драматургії, сценографії, театрального простору та взаємодії з глядачем. Творчі концепції та режисерські практики провідних сучасних світових режисерів-експериментаторів, їхні пошуки нових форм сценічної виразності, принципів побудови вистави та способів театральної комунікації. Поєднання театру з перформативним, візуальним, медіа- та іншими видами сучасного мистецтва. Використання цифрових технологій, мультимедійних засобів, нетрадиційних сценічних просторів та інтерактивних форм взаємодії з глядачем. Основні напрями розвитку експериментального театру в сучасній Україні. Творчі пошуки українських режисерів, театральних колективів та незалежних мистецьких проєктів у контексті сучасного культурного процесу. Переосмислення української театральної традиції та пошук нових сценічних форм у взаємодії з актуальними суспільними й культурними викликами. Особливості розвитку експериментальних театральних практик в Україні та їхнє місце у сучасному світовому театральному процесі. Аналіз актуальних режисерських стратегій,

мистецьких концепцій і форм сценічної дії та можливостей їх творчого переосмислення у власній професійній діяльності.

Основні поняття/ключові слова: сучасний експериментальний театр, режисер-експериментатор, сучасна режисура, театральна практика, сценічний експеримент, режисерська стратегія, театральна концепція, сучасна сценічна мова, театральна комунікація, мультимедійний театр, цифрові технології, міждисциплінарність, перформативні практики, сучасний український театр, українська театральна традиція, незалежний театр, театральний проєкт, мистецький колектив, сучасний культурний процес, режисерське переосмислення.

Рекомендована література: осн. 5, 10, 12; дод. 3, 4, 9, 10; інформаційні ресурси: 3, 4, 5.

Теми семінарських занять

Тема	Теми семінарського заняття	Аналітичні доповіді	Максимальна кількість балів
3	Межі театральної мови першої половини ХХ століття	Проаналізувати, як у творчих концепціях митців пер. пол. ХХ століття переосмислюються традиційні засоби театральної виразності (Люньє-По, Е. Г. Крег, А. Аппіа, Г. Фукс, М. Рейнгардт та ін.).	20
		Проаналізувати, як у творчих концепціях митців пер. пол. ХХ століття переосмислюються традиційні засоби театральної виразності (А. Арто, С. І. Віткевич, Е. Піскатор, Б. Брехт, Л. Йеснер, Ж.-Л.-Барро та ін.).	
5	Візуальний образ і сценічний простір: від театральної машини до театру художника	Проаналізувати роль сценографії, технічних засобів і трансформації сценічного простору у творчості Й. Свободи. А також навести сучасні приклади використання медіа в театрі.	20
		Проаналізувати концепцію «театру художника» Т. Кантора та визначити роль сценічного об’єкта, предмета й візуального образу у створенні вистави. А також навести сучасні приклади «театру художника».	
6	Від гепенінгу до перформативного повороту	Проаналізувати особливості гепенінгу Алана Капроу та його відмінність від традиційної театральної вистави.	20
		Проаналізувати трансформацію ролі виконавця, глядача, тіла та простору в перформативних практиках другої половини ХХ століття.	
8	Театральний експеримент сьогодні	Проаналізувати експериментальну практику сучасного українського режисера або театрального колективу та визначити її основні художні принципи. Проаналізувати, як сучасні українські театральні практики	20

		переосмислюють традиційні форми сценічної дії, простору та взаємодії з глядачем.	
		Проаналізувати експериментальну практику сучасного зарубіжного режисера або театрального колективу та визначити її основні художні принципи. Проаналізувати, як сучасні театральні практики переосмислюють традиційні форми сценічної дії, простору та взаємодії з глядачем.	

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач глибоко й аргументовано аналізує визначену театральну концепцію, мистецьку практику, виставу або театральне явище. Розкриває його художні особливості, основні принципи та історико-культурний контекст, встановлює зв'язки між художньою ідеєю, сценічною формою та засобами театральної виразності. Використовує фахову термінологію, опрацьовані джерела та доречні приклади. Формулює самостійні висновки, демонструє критичне осмислення матеріалу та визначає його значення для розвитку експериментального театру. Доповідь має чітку структуру, логічну послідовність і належний рівень аргументації. Під час представлення впевнено відповідає на запитання та обґрунтовує положення доповіді.	16-20
Здобувач змістовно аналізує визначену театральну концепцію, мистецьку практику, виставу або театральне явище, правильно визначає його основні художні особливості та контекст. Використовує фахову термінологію, джерела та приклади. Основні висновки аргументовані, однак окремі положення потребують уточнення або поглиблення. Доповідь логічна та структурована, але містить окремі неточності. Під час представлення відповідає на запитання та пояснює основні положення проведеного аналізу.	11-15
Здобувач аналізує визначену театральну концепцію, мистецьку практику, виставу або явище переважно на описовому рівні. Основні художні особливості визначає поверхово, недостатньо розкриває зв'язок між художньою ідеєю та сценічною формою. Фахову термінологію використовує з окремими неточностями, приклади та джерела використовує обмежено. Висновки недостатньо аргументовані, критичне осмислення матеріалу виражене слабко. Доповідь має окремі недоліки структури та логіки. Відповіді на запитання неповні.	6-10
Здобувач розкриває лише окремі аспекти визначеної теми, переважно відтворює інформацію без належного аналітичного опрацювання. Художні особливості та зв'язок між художньою ідеєю і сценічною формою визначає недостатньо. Фахову термінологію використовує неточно, джерела та приклади використовує фрагментарно. Власні висновки відсутні або недостатньо обґрунтовані. Доповідь має суттєві недоліки змісту та структури, відповіді на запитання неповні.	1-5

Аналітичну доповідь не підготовлено або не представлено.	0

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження;
- предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, діалогічний.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Кількість балів
1-8	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури	доповідь на семінарських заняттях	-

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Накопичувальна бально-рейтингова система, передбачає оцінювання здобувачів за усіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності.

При викладанні дисципліни «Експериментальні напрями театру» використовуються такі методи контролю:

поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи, враховується присутність на семінарських заняттях;

підсумковий контроль проводиться у формі заліку (є результатом накопичення балів за поточний контроль).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів за темами і видами робіт									Сума балів
Види робіт	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	**8**
Присутність на семінарських заняттях			3		3	3		3	**12**
Робота на семінарському занятті			20		20	20		20	**80**
Загальна кількість балів									**100**

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90–100	**A**	**Відмінно** - відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)

82-89	**B**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань в межах обов*язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	**C**	**Добре** – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	
64-73	**D**	**Задовільно** – посередній рівень знань з незначною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання	Середній (репродуктивний)
60-63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань	
35-59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова:

1. Арто А. Театр і його двійник / пер. з фр. Р. Осадчука. Київ : Вид-во Жупанського, 2021. 280 с.

2. Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. М. Шкарабана. Львів : Літопис, 2001. 288 с.

3. Брехт Б. Про мистецтво театру : збірник / упоряд., вступ. ст., приміт. і пер. з нім. О. С. Чиркова. Київ : Мистецтво, 1977. 364 с.

4. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. Я. Винницької, О. Матвієнко ; ідея вид., післямова та наук. ред. Б. Козака. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 136 с. URL: https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Piter-Bruk.pdf (дата звернення: 21.08.2026).

5. Веселовська Г. І. Український театральний авангард / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Фенікс, 2010. 392 с. URL: https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=1798 (дата звернення: 21.08.2026).

6. Владимирова Н. В. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі XIX–XX століть. Київ : Щек, 2008. 295 с.

7. Гринишина М. Синтетичний театр / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Фенікс, 2019. 416 с. : іл. URL: https://mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Grinishina_SYNTETYCHNIY_TEATR.pdf (дата звернення: 21.08.2026).

8. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер / упоряд., передм. і пер. Б. Козака. Львів : Літопис, 1999. 187 с.

9. Крег Е. Г. Про мистецтво театру / пер. з англ. Н. М. Корнієнко, Л. С. Танюк. Київ : Мистецтво, 1974. 319 с.

10. Курбас Лесь. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Харків ; Київ : Видавець Олександр Савчук ; Основи, 2022. 920 с.

11. Марінетті Ф. Т. Маніфест футуризму / пер. з італ. О. Мокровольського. Всесвіт. 2009. № 9–10. С. 112–115. URL: https://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/639/41/ (дата звернення: 21.08.2026).

12. Український театр XX століття : антологія вистав / за заг. ред. М. Гринишиної ; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Фенікс, 2012. 944 с. : іл. URL: https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=2747 (дата звернення: 21.08.2026).

13. Lehmann H.-T. Postdramatic Theatre / transl. and with an introduction by K. Jürs-Munby. Abingdon ; New York : Routledge, 2006. 214 p. URL: https://monoskop.org/images/2/2d/Lehmann_Hans-Thies_Postdramatic_Theatre.pdf (дата звернення: 21.08.2026).

14. Murray S., Keefe J. Physical Theatres : A Critical Introduction. 2nd ed. London : Routledge, 2016. 342 p.

15. Piscator E. The Political Theatre / transl. with chapter introductions and notes by H. Rorrison. London : Eyre Methuen, 1980. 373 p.

16. Schechner R. Environmental Theater. New expanded ed. New York : Applause, 1994. li, 339 p.

17. Schechner R. Essays on Performance Theory, 1970–1976. New York : Drama Book Specialists, 1977. 212 p.

18. Schechner R. Performance Studies : An Introduction. 4th ed. London : Routledge, 2020. 382 p.

Допоміжна:

1. Абрамович М. Пройти крізь стіни / пер. з англ. О. Михеда. Київ : ArtHuss, 2018. 384 с.

2. Арто А. Геліоґабал та інші тексти / пер. з фр. Р. Осадчука. Київ : Вид-во Жупанського, 2023. 208 с.

3. Гринишина М., Пивоварова К., Колпащикова А. Ігри з простором – ігри у просторі: сайт-спесифік театр (site-specific theatre) в Україні. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2024. Т. 7, № 1. С. 48–60. URL: https://doi.org/10.31866/2616-759x.7.1.2024.301964 (дата звернення: 21.08.2026).

4. Іващенко І., Стрельчук В. Інтеграція формотворчих прийомів імерсивного театру до драматичної сцени України. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2026. Вип. 38. С. 87–95. URL: https://doi.org/10.34026/1997-4264.38.2026.359396 (дата звернення: 21.08.2026).

5. Клековкін О. «Еклектика» Макса Райнгардта. Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини : зб. наук. праць з мистецтвознавства, архітектурознавства і культурології. Київ : Фенікс, 2015.

Вип. 11. С. 118–143. URL: http://mari.kyiv.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/SUCHASNI_PROBLEMY_11.pdf (дата звернення: 21.08.2026).

6. Ланчак Я., Маслов-Лисичкін А., Маслова-Лисичкіна І., Бутко О. Фізичний театр як форма театрального мистецтва: український контекст. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2023. Т. 6, № 2. С. 127–140. URL: https://doi.org/10.31866/2616-759x.6.2.2023.288151 (дата звернення: 21.08.2026).

7. Мелешкіна І. Анатоль Петрицький і Оскар Шлеммер : сценографічний конструктивізм. Київ : Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2021. 132 с. : іл.

8. Сонді П. Теорія сучасної драми / пер. з нім. М. Ліпісівіцького, С. Соколовської ; за наук. ред. О. Чиркова. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 132 с.

9. Чигляєв Я. «Документальний» театр Ервіна Піскатора: дадаїстські витоки та сучасний український контекст. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2024. Вип. 35. С. 35–41. URL: https://doi.org/10.34026/1997-4264.35.2024.318065 (дата звернення: 21.08.2026).

10. Яндола О. Інтерактивність у незалежних театральних спільнотах: досвід театрів «МУР», «МІСТ», «UZAHVATI». Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. Вип. 37. С. 132–140. URL: https://doi.org/10.34026/1997-4264.37.2025.345157 (дата звернення: 21.08.2026).

11. Alston A. Beyond Immersive Theatre : Aesthetics, Politics and Productive Participation. London : Palgrave Macmillan, 2016. 241 p.

12. Baudrillard J. The Consumer Society : Myths and Structures. Revised ed. London : SAGE, 2017. ix, 224 p.

13. Baudrillard J. The System of Objects / transl. by J. Benedict. London : Verso, 2020. 240 p.

14. Brook P. The Empty Space. New York : Avon (Discus Books), 1969. 128 p.

15. Brook P. The Shifting Point : 1946–1987. New York : Harper & Row, 1987. xi, 254 p.

16. Fischer-Lichte E. Einleitung : Wahrnehmung – Körper – Sprache. TheaterAvantgarde : Wahrnehmung – Körper – Sprache / hrsg. von E. Fischer-Lichte. Tübingen ; Basel : Francke, 1995. S. 1–14.

17. Kantor T. Lekcje mediolańskie 1986 / oprac. i red. A. Halczak. Kraków : Cricoteka ; Biuro Kongresowe Urzędu Miasta Krakowa, 1991. 126, [2] s. : il.

18. The Routledge Companion to Site-Specific Performance / ed. by V. Hunter, C. Turner. London ; New York : Routledge, 2025. 526 p.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://nbuv.gov.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

2. Електронна бібліотека «Культура України» Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: https://elib.nlu.org.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

3. Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України : видання інституту. URL: http://mari.kiev.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

4. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. URL: https://nv.knutkt.edu.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

5. Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса. URL: https://kurbas.org.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

6. Diasporiana : електронна бібліотека української діаспори. URL: https://diasporiana.org.ua/ (дата звернення: 21.08.2026).

7. Cricoteka : Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora (Центр документації мистецтва Тадеуша Кантора, Краків). URL: https://cricoteka.pl/ (дата звернення: 21.08.2026).

8. Instytut im. Jerzego Grotowskiego (Інститут імені Єжи Гротовського, Вроцлав). URL: https://grotowski-institute.pl/ (дата звернення: 21.08.2026).

9. grotowski.net : енциклопедичний портал про Єжи Гротовського та його театральну лабораторію. URL: https://grotowski.net/ (дата звернення: 21.08.2026).

10. Odin Teatret : офіційний сайт театру і архівні описи. URL: https://odinteatret.org/ (дата звернення: 21.08.2026).

11. #Svobodays : дослідницька програма, присвячена творчості Йозефа Свободи (сценографія, світло, сценічні технології). URL: https://www.svobodays.org / (дата звернення: 21.08.2026).